

Memo

Aan : Menno Kelhout
Van : René Formenoij
Datum : 05-01-2019
Betreft : Zoen & zoefstrook Kameleon

Zoen & zoefstrook Kameleon

Introductie

Op 2 oktober heeft de werkgroep Kameleon een presentatie gegeven aan Gerrit Boonzaaier, Chantal Broekhuis, vertegenwoordigers van de gemeenteraadsfracties en een aantal ambtenaren over de verkeersproblematiek rondom de breng- en haaltijden bij basisschool de Kameleon. De verkeersproblematiek die de werkgroep schetst wordt gedeeld door de gemeente. Om de verkeersproblematiek op te lossen, kwam de werkgroep met een voorstel. Dit voorstel hebben wij getoetst op ons gemeentelijk beleid (verkeer, duurzaamheid en wonen) en financiële haalbaarheid. Omdat het voorstel van de werkgroep niet op alle delen van ons beleid past, zijn wij aan de slag gegaan met een alternatief voorstel. In deze memo wordt het alternatieve voorstel uitgelegd, waarbij geadviseerd wordt om dit voorstel op te volgen. De opbouw van de memo is als volgt:

1. Schets verkeersproblematiek basisschool de Kameleon
2. Voorstel werkgroep om verkeersproblematiek op te lossen
3. Toetsing voorstel werkgroep op gemeentelijk beleid
4. Alternatieve voorstel
5. Advies

1. Parkeerproblematiek basisschool de Kameleon

In de presentatie van de werkgroep (de werkgroep bestaat uit de directeur van OBS Kameleon, enkele ouders, vertegenwoordigers van omliggende straten en een representant van Veilig Verkeer Nederland) werd aangegeven dat de verkeerssituatie rond de school niet goed functioneert. Er waren volgens de werkgroep al lange tijd parkeerproblemen om en nabij de Kameleon als de kinderen gebracht en gehaald werden. De verwachting was dat hiervoor een oplossing zou worden gecreëerd als onderdeel van de nieuwbouw van de school. Dat is volgens de werkgroep niet gebeurd. Na de nieuwbouw van de school is de situatie niet verbeterd, met als gevolg dat de veiligheid van schoolgaande kinderen en kinderen uit de buurt in het gedrang komt.

Afbeelding 1: Huidige verkeerscirculatie Kameleon

De problemen die zich volgens de werkgroep bij de school dan voor doen zijn:

- Het zicht op kinderen/fietsers wordt sterk verminderd door het 'rommelige' parkeren.
- Ambulances, brandweer, bezorgdiensten en omwonenden kunnen op die momenten er niet goed door.
- De onoverzichtelijke situatie en de daardoor lange doorlooptijd om de kinderen op school te krijgen leidt tot irritatie en soms agressie van ouders (zowel onderling als richting buurtbewoners). Ouders rijden hierdoor gehaast en onvoorzichtig weg.

Veilig Verkeer Nederland

Ook veilig Verkeer Nederland heeft middels een enquête aan ouders (5 april 2018) onderzocht hoe het parkeren ervaren wordt bij de Kameleon. Opvallend hierbij is dat 72 ouders de enquête heeft ingevuld. Dat betekent dat het verkeer leeft op een school van circa 300 kinderen. Daarbij geeft 71% aan dat de huidige situatie als onveilig wordt ervaren. Parkeren is daarbij het grootste verkeersprobleem. Meldingen die hierover gaan zijn: op het trottoir parkeren, dubbel parkeren en kinderen midden op de straat afzetten (zie uitslag enquête in bijlage).

Gemeentelijke observatie

In november 2018 heeft de gemeente twee keer een observatie gehouden tijdens het wegbrengen van de kinderen naar de Kameleon. Ook uit de gemeentelijke observaties bleek dat op het kruispunt Van der Leelaan-Parklaan vol staat met geparkeerde auto's. Dat leidt tot onoverzichtelijke situaties waarbij voetgangers en fietsers gemakkelijk over het hoofd gezien kunnen worden.

Afbeelding 2 en 3 geparkeerde auto's op het kruispunt zorgen voor onoverzichtelijke situaties.

2. Voorstel Werkgroep

Om de parkeerproblematiek rondom de breng- en haaltijden op te lossen heeft de werkgroep een zoen & zoefstrook voorgesteld aan de zuidzijde van de school. De zoen & zoefstrook heeft een capaciteit van 20 parkeerplaatsen. De zoen & zoefstrook wordt ontsloten via de Van der Leelaan (zie afbeelding 4). Dat betekent dat de Van der Leelaan tijdens de breng en haaltijden van de school weer open gesteld wordt voor het autoverkeer. Om het parkeren voor werknemers beter te faciliteren stelt de werkgroep 10 parkeerplaatsen aan de noordkant van de school voor.

Afbeelding 4: Zoen & zoefstrook

Afbeelding 5: Parkeerplaatsen voor werknemers

De parkeerplaatsen voor de werknemers worden ontsloten via de Parklaan. De parkeerplaatsen zorgen er ook voor dat er meer parkeerplaatsen aan de Parklaan beschikbaar blijven voor ouders van schoolgaande kinderen en voor bewoners.

3. Toetsing voorstel werkgroep op gemeentelijk beleid

Hieronder wordt het voorstel van de werkgroep getoetst aan het huidige beleid en de financiële haalbaarheid. De toetsing wordt gedaan op basis van de onderstaande onderdelen:

- 3.1 Beleid veilige schoolomgevingen
- 3.2 Parkeerbeleid
- 3.3 Duurzaam beleid
- 3.4 Woonbeleid
- 3.5 Financiële haalbaarheid

3.1 Veilige schoolomgeving

In het Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (GVVP) wil de gemeente de schoolomgevingen veiliger maken. Hierbij moeten onveilige situaties rondom scholen op een effectieve manier worden aangepakt. Naast infrastructurele maatregelen wordt nadrukkelijk de betrokkenheid van de school gevraagd.

✓ Toetsing veilige schoolomgeving

Het voorstel van de werkgroep past binnen het GVVP beleid met betrekking tot veilige schoolomgevingen. Vanuit verkeerskundig oogpunt is het werkgroepvoorstel om een zoen & zoefstrook (20 parkeerplaatsen) aan de zuidzijde van de school aan te leggen, een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. De verkeerscirculatie van het autoverkeer gaat via de Parkweg, Van der Leelaan en Kaapweg. Omdat er in de straten Van der Leelaan en Kaapweg een éénrichtingsregime geldt, is het voor automobilisten duidelijk hoe het autoverkeer zich moet gedragen. Hiermee voorkom je dat op het kruispunt Parkweg-Van der Leelaan wordt geparkeerd (zorgt voor onoverzichtelijke situaties).

Afbeelding 6: Voorstel Werkgroep

De afstand tussen de voorgestelde zoen & zoefstrook en de ingang van de school is nog aanzienlijk. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat er vooral langs de Van der Leelaan wordt geparkeerd (ouders willen zo dicht mogelijk bij school parkeren). Om een effectieve bezetting op de zoen & zoefstrook te bewerkstelligen, moet er een extra ingang komen van plein naar zoen & zoefstrook.

3.2 parkeerbeleid

Wanneer een school herbouwd wordt, moet het voldoen aan de gemeentelijke parkeernormen. In het GVVP, dat in 2010 is vastgesteld, geldt voor een basisschool een parkeernorm van 0,5 parkeerplaats per leslokaal. Bij een basisschool wordt echter niet alleen lang geparkeerd door personeel, maar tijdens het halen en brengen van de leerlingen door de ouders/verzorgers ontstaat ook een tijdelijke parkeerbehoefte. In het GVVP is daar echter geen parkeernorm voor opgenomen. Het CROW (kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer) heeft wel een berekeningsmethode voor zoen & zoefstrooks. Voordat de rekenmethode van een zoen & zoefstrook wordt toegelicht, wordt eerst de theoretische parkeerbehoefte (volgens de gemeentelijke parkeernormen) van werknemers voor en na de herbouw van de school berekend.

Parkeernormen voor werknemers

In 2016 is de Kameleon herbouwd. Voordat de nieuwe school werd gebouwd, waren er 10 leslokalen. De parkeernorm voor een leslokaal is 0,5 parkeerplaats. Op basis van de huidige parkeernorm heeft het oude schoolgebouw een parkeerbehoefte van 5 (10*0,5) parkeerplaatsen. Nadat de nieuwe school was geopend, zijn er 11 lokalen geschikt om les te geven aan groepen. Daarbij hoort een parkeervraag van 6 parkeerplaatsen (11*0,5). In de nieuwe situatie zou er één extra parkeerplaats (6-5) gerealiseerd moeten worden in de openbare ruimte.

Toetsing parkeernormen

Het voorstel van de school om 10 parkeerplaatsen aan de noordzijde te realiseren, voldoet ruimschoots aan de parkeernormen die de gemeente stelt ten aanzien van basisscholen. Het aantal parkeerplaatsen voor werknemers zou na de herbouw met tenminste één parkeerplaats toegevoegd moeten worden.

Richtlijn voor Zoën & zoefstrook

De functie basisschool kent naast een gemeentelijke parkeernorm ook een C.R.O.W. richtlijn voor zoen & zoefstrooks. Deze richtlijn is niet opgenomen in het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan. Het uitgangspunt is dat voor parkeerplaatsen bedoeld voor zoen & zoefstrooks zo veel mogelijk gebruik gemaakt wordt van het al bestaande parkeerareaal. Een voorwaarde hierbij is dat de parkeerdruk in het desbetreffende gebied niet hoger mag worden dan 85% op het voor de school maatgevende moment. Indien voor de aanleg van zoen & zoefstrooks geen gebruik gemaakt kan worden van het bestaande parkeerareaal, dienen parkeerplaatsen aangelegd te worden ten behoeve van Kiss & Ride.

Parkeerberekening bij Kiss & Ride zones/zoen en zoefstroken

De parkeerbehoefte voor Kiss & ride zones wordt als volgt berekend:

Groep 1 t/m 3: Aantal leerlingen x % leerlingen met auto x 0,5 x 0,75 +

Groep 4 t/m 8: Aantal leerlingen x % leerlingen met auto x 0,25 x 0,85 .

In deze formule is een reductiefactor met betrekking tot de parkeerduur ingebouwd.

Groepen 1 t/m 3 parkeren gemiddeld 10 minuten in een periode van 20 minuten = 0,5.

De groepen 4 t/m 8 parkeren gemiddeld 2,5 minuten in een periode van 10 minuten = 0,25.

Daarnaast is een reductiefactor ingebouwd met betrekking tot het aantal kinderen in één auto: groep 1 t/m 3 30 – 60% en groepen 4 t/m 8 0,85.

Het percentage leerlingen dat met de auto wordt gebracht en gehaald ligt tussen de 1% en 60%, dit is onder meer afhankelijk van stedelijkheidsgraad, stedelijke zone, (streek)functie van de school en de gemiddelde afstand naar school. Gemiddeld ligt het percentage op: - groepen 1 t/m 3: 30 – 60% - groepen 4 t/m 8: 5 – 40%

Wanneer we de richtlijnen van het CROW volgen, zouden er tussen de 13-41 parkeerplaatsen beschikbaar moeten zijn voor bezoekers.

✓ Toetsing zoen & zoefstrook

Het voorstel van de werkgroep zorgt boven de bestaande parkeervoorzieningen in de wijk voor 20 extra parkeerplekken in de zoen & zoefstrook.

3.3 Duurzaam beleid

In het programma “Utrechtse Heuvelrug Duurzaam en Klimaatneutraal” zijn de strategische milieubeleidsdoelen van de gemeente geformuleerd. Daarbij wordt onder andere ingezet op duurzame mobiliteit. Dat betekent dat we prioriteit aan de fiets willen geven en minder aan de auto. Duurzame mobiliteit zorgt voor een afname van de CO² uitstoot, verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van geluidsoverlast.

✗ Toetsing

Het realiseren van extra parkeerplaatsen heeft een aanzuigende werking op het autoverkeer. Het wordt voor ouders aantrekkelijker om kinderen met de auto weg te brengen. We willen als gemeente juist het gebruik van duurzame vervoersmiddelen stimuleren.

3.4 Woonvisie

In de woonvisie 2018-2022, dat afgelopen donderdag als document in de raad is vastgesteld (er moeten nog wel een aantal kleine aanpassingen worden gemaakt), wordt aangegeven dat op de woningmarkt nog steeds krapte is. Mensen kunnen hierdoor geen wooncarrière maken en blijven wonen in een woning die niet langer passend is bij hun huishouden en wensen. Om de druk niet verder op te laten lopen is het daarom belangrijk dat er voldoende woningen worden bijgebouwd. Deze nieuwbouw zal voornamelijk binnen de rode contouren worden gerealiseerd.

✗ Toetsing

Het aanleggen van een zoen & zoefstrook aan de zuidzijde (groenstrook) van de school zorgt ervoor dat het perceel niet meer gebruikt kan worden voor woningbouw. Op dit moment heeft het perceel de bestemming ‘maatschappelijk’. Bij woningbouw moet het bestemmingsplan gewijzigd worden.

3.5 Financiële haalbaarheid

In de zomer heeft de raad besloten tot een investeringsstop. De raad wil dat het college iets doet aan de schuldenlast. Op dit moment is er geen budget vrij gemaakt voor het realiseren van een zoen & zoefstrook. Er moet dus extra voorzichtigheid worden geboden met het uitgeven van de beschikbare middelen.

✗ Toetsing

De totale kosten van de zoen & zoefstrook en de parkeerplaatsen voor werknemers worden geschat op € 75.000,-. Op dit moment is geen krediet waar dat uit gefinancierd kan worden. Er moet dus een apart budget voor dit plan beschikbaar worden gesteld. Daarbij komt dat het gebied van de zoen & zoefstrook aangemerkt kan worden voor woningbouw. Wanneer de strook als zoen & zoefstrook wordt ingericht, loopt de gemeente de inkomsten van woningbouw mis.

Wanneer tot deze variant wordt besloten, kan dat een precedent scheppen voor andere scholen. Scholen die met soortgelijke problemen te kampen hebben, zullen ook in de rij staan voor kostbare zoen & zoefstrooks.

4. Alternatieve voorstel

Het voorstel van de gemeente Utrechtse Heuvelrug is om net als de werkgroep een zoen & zoefstrook aan te leggen. Anders dan bij de werkgroep (een separate zoen & zoefstrook) wil de gemeente aansluiten op de bestaande parkeerplaatsen aan de westzijde van Van der Leelaan. Ook hier wordt de Van der Leelaan tijdens de breng- en haaltijden weer opengesteld voor het verkeer.

✓ *Veilige schoolomgevingen*

De gemeentelijke variant geeft net net als in het voorstel van de werkgroep duidelijkheid aan de automobilist. De verkeerscirculatie van het autoverkeer gaat via de Parkweg, Van der Leelaan en Kaapweg. Ook hier moeten de fietsers op de Van der Leelaan de auto's kruisen (voornamelijk ouders die hun kinderen wegbrengen). Omdat het autoverkeer één richting opgaat, hoeven fietsers alleen op te letten voor het tegemoet komend verkeer.

Een licht voordeel van de variant van de gemeente (t.o.v. werkgroepvoorstel) is dat je minder kruisend verkeer van fietsers en auto's hebt op de Van der Leelaan (ter hoogte van de ingang). Dat komt omdat een deel van de zoen & zoef strook (7 parkeerplaatsen) ten noorden van de fietsenstalling wordt gerealiseerd. Zolang deze auto's (weliswaar kort) geparkeerd blijven aan de noordzijde van de fietsenstalling, kunnen ze het fietsverkeer op de Van der Leelaan niet kruisen. Bij het voorstel van de werkgroep is dat wel het geval (omdat de zoen & zoef aan de zuidkant van der Leelaan ligt).

Afbeelding 7: Alternatief voorstel (gemeente) zoen & zoefstrook Afbeelding 8: Voorstel werkgroep zoen en zoefstrook

✓ *Parkeernormen Zoen & zoefstrook*

Na de herbouw van de school zou volgens de parkeernormen tenminste één parkeerplaats in de openbare ruimte toegevoegd moeten worden. In de Parklaan zijn er in 2015 grasbetontegels aangelegd om parkeren langs de weg te faciliteren. Hierdoor zijn (voordat de school open ging) zeker 5 parkeerplaatsen in de openbare ruimte toegevoegd. In de praktijk wordt de parkeerstrook ook gebruikt voor het personeel van de school.

Bij de gemeentelijke variant kunnen er maximaal 12 zoen & zoef plekken worden gerealiseerd. Dat zijn er minder dan bij de werkgroepvariant. Naast de zoen & zoef plekken aan de Van der Leelaan kunnen ouders

in andere straten bij de school parkeren. Omdat de meeste bewoners overdag weg zijn (vanwege werk) is de parkeerdruk in woongebieden overdag vaak laag.

✓ *Duurzaamheid*

Doordat de Van der Leelaan tijdens de breng- en haaltijden open wordt gesteld voor verkeer, benut de gemeente op een effectieve manier de bestaande parkeercapaciteit voor een zoen & zoefstrook *zonder* extra parkeerplaatsen aan te leggen. Met een nieuwe grote zoen & zoefstrook geef je een groen signaal af voor de automobilist. We willen als gemeente juist duurzame vervoersmiddelen (fiets) stimuleren. Samen met Veilig Verkeer Nederland willen wij acties opzetten om fietsen naar school te stimuleren.

✓ *Woonvisie*

Het voorstel van de gemeente zorgt ervoor dat het perceel aan de zuidzijde geschikt blijft voor mogelijke woningbouw.

✓ *Financiële haalbaarheid*

Qua kostent is een zoen & zoef strook aan de Van der Leelaan aanzienlijk voordeliger (c.a. € 10.000,-) dan een compleet ingerichte zoen & zoef strook (€45.000,-) aan de zuidzijde van de school. Daar komt bij dat de gemeente inkomsten misloopt wanneer het perceel bestemd wordt als woningbouw.

Er is budget om de kosten van de zoen & zoefstrook aan te leggen. Dat kan uit het krediet schoolomgevingen gefinancierd worden.

5. Advies

Het advies is om het alternatieve voorstel op te volgen.

Hoewel het werkgroepvoorstel de verkeersveiligheid rondom de school verbetert en voldoet in voldoende parkeergelegenheid, past het niet goed in onze duurzaamheids-, woon- en financiële ambitie. Met een grote zoen & zoefstrook geef je groen licht aan de automobilist, terwijl wij duurzaam vervoer willen stimuleren. Het aanleggen van een zoen & zoefstrook aan de zuidzijde van de school zorgt ervoor dat woningbouw niet meer mogelijk wordt. De totale kosten van de zoen & zoefstrook en de parkeerplaatsen aan de noordzijde van de school (€ 75.000,-) passen ook niet in de door de raad besloten investeringsstop.

De gemeentelijk variant heeft als voordeel dat de verkeersveiligheid rondom de school verbetert, een efficiëntere benutting geeft van de parkeercapaciteit en geen spanningen oplevert op het gebied van duurzaamheid en wonen. Bovendien zijn de kosten voor de gemeentelijke variant aanzienlijk lager (c.a. € 10.000,-).